

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2014. december 5.)

a fizetési mérleggel, a szolgáltatások nemzetközi kereskedelmével és a közvetlen külföldi befektetésekkel kapcsolatos közösségi statisztikákról szóló 184/2005/EK rendeletnek bizonyos intézkedések elfogadása érdekében a Bizottságra ruházandó felhatalmazáson alapuló és végrehajtási hatáskörök tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról

(CON/2014/84)

(2015/C 31/04)

Bevezetés és jogalap

2014. július 15-én az Európai Központi Bank (EKB) az Európai Unió Tanácsától azt a felkérést kapta, hogy alkosson véleményt a fizetési mérleggel, a szolgáltatások nemzetközi kereskedelmével és a közvetlen külföldi befektetésekkel kapcsolatos közösségi statisztikákról szóló 184/2005/EK rendeletnek bizonyos intézkedések elfogadása érdekében a Bizottságra ruházandó felhatalmazáson alapuló és végrehajtási hatáskörök tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról⁽¹⁾ (a továbbiakban: a rendelettervezet).

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén alapul, mivel a rendelettervezet a fizetésimérleg-statisztikák gyűjtését érinti, amely a 2533/98/EK tanácsi rendelet⁽²⁾ 2. cikkének megfelelően a Központi Bankok Európai Rendszerének (KBER) feladatkörébe tartozik. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. Általános észrevételek

- 1.1. Az európai statisztikai rendszer (ESS) partnersége és a KBER egyaránt fejleszti, készíti és terjeszti az európai statisztikákat, és a két intézmény a saját irányítási struktúráját tükröző külön jogszabályi keretek között működik⁽³⁾.
- 1.2. A 2533/98/EK rendelet 2. cikke az EKB feladatkörébe utalja a többek között a fizetési mérlegekre és a nemzetközi befektetési pozíciókra vonatkozó statisztikákkal kapcsolatos információk hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoktól vagy közvetlenül a gazdasági szereplőktől a nemzeti központi bankok közreműködésével történő összegyűjtésének feladatát. Az EKB-val szemben a fizetési mérlegekre és a nemzetközi befektetési pozíciókra vonatkozó statisztikák tekintetében fennálló kezdeti statisztikai adatszolgáltatási követelményeket az EKB Kormányzótanácsa az EKB/1998/17 iránymutatásban⁽⁴⁾ határozta meg, és 2011. december 9-én az EKB/2011/23 iránymutatásban átdolgozta.

⁽¹⁾ COM(2014) 379 végleges.

⁽²⁾ A Tanács 2533/98/EK rendelete (1998. november 23.) az Európai Központi Bank által végzett statisztikai adatgyűjtésről (HL L 318., 1998.11.27., 8. o.); lásd még a fizetési mérleg és a nemzetközi befektetési pozíciók statisztikái, valamint a nemzetközi tartalékok jelentése terén az Európai Központi Bank adatszolgáltatási követelményeiről szóló, 2003. május 2-i EKB/2003/8 ajánlást (HL C 126., 2003.5.28., 7. o.), továbbá az Európai Központi Bank külső statisztikák területén érvényesülő statisztikai adatszolgáltatási követelményeiről szóló, 2011. december 9-i EKB/2011/23 iránymutatást (HL L 65., 2012.3.3., 1. o.).

⁽³⁾ Lásd a Szerződés 338. cikkének (1) bekezdését, a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányának (a továbbiakban: a KBER Alapokmánya) 5. cikkét, valamint az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. március 11-i 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 8. preambulumbekzdését (HL L 87., 2009.3.31., 164. o.).

⁽⁴⁾ EKB/1998/17 iránymutatás (1998. december 1.) a fizetésimérleg- és a nemzetközi befektetési pozíciók statisztikái jelentése terén az Európai Központi Bank adatszolgáltatási követelményeiről (HL L 115., 1999.5.4., 47. o.).

- 1.3. A fizetési mérlegekre és nemzetközi befektetési pozíciókra vonatkozó statisztikák kulcsfontosságú adatok, amelyek támogatják a KBER-t az egységes monetáris politika meghatározásával és megvalósításával, esetleges devizaügyletek végrehajtásával, valamint a hivatalos tartalékok tartásával és kezelésével kapcsolatos feladatainak ellátásában. Támogatják továbbá a külső sebezhetőség és kapcsolatrendszer pénzügyi stabilitás szempontjából történő értékelését, az Európai Rendszerkockázati Testület (ERKT) „kockázati jelzőrendszerét”⁽¹⁾, valamint a makrogazdasági egyensúlyhiány esetén követendő eljárás „eredménytábláját”⁽²⁾. A fizetési mérlegekre és nemzetközi befektetési pozíciókra vonatkozó statisztikák a Nemzetközi Valutaalap (IMF) különleges adatszolgáltatási rendszerének (Special Data Dissemination Standard) és kibővített különleges adatszolgáltatási rendszerének (Special Data Dissemination Standard Plus) részét⁽³⁾, továbbá az IMF euróövezettel és a tagállamokkal folytatott, IV. cikk szerinti konzultációinak feltételeit képezik. Az EKB és a nemzeti központi bankok havi és negyedéves rendszerességgel tesznek közzé fizetési mérlegekre és nemzetközi befektetési pozíciókra vonatkozó statisztikákat.
- 1.4. 2005. január 12-én az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a fizetési mérlegekre, a szolgáltatások nemzetközi kereskedelmére és a közvetlen külföldi befektetésekre vonatkozó uniós statisztikák előállításával kapcsolatos adatszolgáltatási követelményeket megállapító 184/2005/EK rendeletet⁽⁴⁾. Az ugyanezen rendelet által létrehozott fizetésimérleg-bizottság⁽⁵⁾, amelyben a tagállamokat elsősorban a nemzeti központi bankok képviselik, biztosítja a fizetési mérlegekre és nemzetközi befektetési pozíciókra vonatkozó statisztikákkal kapcsolatos adatszolgáltatási követelmények, módszerek és minőségbiztosítási folyamatok szoros összehangolását.
- 1.5. A KBER tagjaiként a nemzeti központi bankok a KBER Alapokmányának – a 2533/98/EK rendelet által részletesen végrehajtott – 3. és 5. cikke szerint állítanak elő európai statisztikákat, és nem vesznek részt az európai statisztikák 223/2009/EK rendelet⁽⁶⁾ szerinti előállításában. Ezért az adott nemzeti központi bank és a Bizottság (Eurostat) közötti megállapodást követően a Bizottság (Eurostat) közvetlenül vagy közvetve felhasználhatja a nemzeti központi bank által előállított statisztikákat európai statisztikák előállítására.
- 1.6. Mivel a 2533/98/EK rendelet a fizetési mérlegekre és nemzetközi befektetési pozíciókra vonatkozó statisztikákkal kapcsolatos, a nemzeti központi bankok közreműködésével végzett információgyűjtést az EKB feladatkörébe utalta, továbbá az adatszolgáltatási terhek csökkentése és az európai statisztikák előállításához szükséges összehang biztosítása érdekében a Bizottságot felkérjük, hogy megfelelően használja fel a KBER által a fizetési mérlegekről és nemzetközi befektetési pozíciókról szolgáltatott statisztikákat.

2. Különös észrevételek

- 2.1. *A fizetési mérlegekre és nemzetközi befektetési pozíciókra vonatkozó statisztikákkal kapcsolatos felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási aktusok elfogadása új rendszerének megvalósítása*
- 2.1.1. A rendelettervezet a Szerződés 290. és 291. cikke szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási aktusok elfogadásának új rendszerét valósítja meg a fizetési mérlegekre és nemzetközi befektetési pozíciókra vonatkozó statisztikák tekintetében. A rendelettervezet 1. cikke (1) bekezdésének célja felhatalmazást adni a Bizottságnak arra, hogy a fizetési mérlegekre és nemzetközi befektetési pozíciókra vonatkozó statisztikákkal kapcsolatos adatszolgáltatási követelmények módosítására – beleértve az adatforgalom felülvizsgálatát, kibővítését és szűkítését, valamint a benyújtási határidőket – irányuló felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el. Ehhez hasonlóan az 1. cikk (2) bekezdése azt javasolja, hogy a Bizottságot végrehajtási hatáskörrel ruházzák fel a fizetési mérlegekre és nemzetközi befektetési pozíciókra vonatkozó statisztikákkal kapcsolatos minőségi szabványok elfogadása és a minőségéről szóló beszámoló tartalmának és gyakoriságának harmonizálása tekintetében.
- 2.1.2. Az adatszolgáltatási követelmények, a benyújtási határidők és a minőségbiztosítási szabványok a 184/2005/EK rendelet alapvető elemei, és közvetlen hatást gyakorolnak az adatösszeállítók és -szolgáltatók adatszolgáltatási terheire. Mivel a Tanács 1998 óta a KBER-re bízta a fizetési mérlegekre és nemzetközi befektetési pozíciókra vonatkozó statisztikáknak a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoktól vagy közvetlenül a gazdasági szereplőktől történő begyűjtésének feladatát, e statisztikák meghatározása, módosítása vagy naprakésszé tétele során biztosítani kell a KBER és az ESS közötti szoros együttműködést. Ellenkező esetben az ESS és a KBER által előállított, fizetési mérlegekre és nemzetközi befektetési pozíciókra vonatkozó európai statisztikák között szükségtelen eltérések vagy ellentmondások lehetnek.

⁽¹⁾ Külön jogi aktus rendelkezik róla.

⁽²⁾ Lásd a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikkét (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

⁽³⁾ Lásd az IMF „Revisions to the Special Data Dissemination Standard and Establishment of the Special Data Dissemination Standard Plus – Proposed Decisions” („A különleges adatszolgáltatási rendszer felülvizsgálata és a kibővített különleges adatszolgáltatási rendszer létrehozása – határozatjavaslatok”) című, 2012. október 4-i, valamint „Modifications to the Special Data Dissemination Standard Plus” („A kibővített különleges adatszolgáltatási rendszer módosításai”) című, 2014. március 19-i szakpolitikai dokumentumát, amelyek letölthetők az IMF honlapjáról a www.imf.org címen.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 184/2005/EK rendelete (2005. január 12.) a fizetési mérleggel, a szolgáltatások nemzetközi kereskedelmével és a közvetlen külföldi befektetésekkel kapcsolatos közösségi statisztikákról (HL L 35., 2005.2.8., 23. o.).

⁽⁵⁾ Lásd a 184/2005/EK rendelet 11. cikkének (1) bekezdését.

⁽⁶⁾ Lásd az említett rendelet 9. preambulumbekzdését.

- 2.1.3. A fizetési mérlegekre vonatkozó statisztikai adatszolgáltatási követelmények közötti eltérések vagy ellentmondások nemcsak a válaszadók – például kis- és középvállalkozások – adatszolgáltatási terheit növelik, de a fizetési mérlegekre vonatkozó statisztikák eltéréseihez is vezethetnek az adatok rendeltetésétől függően. Az ilyen eltérések nem lennének összhangban az adatok relevanciájának, a költséghatékonyságnak és az adatszolgáltatási teher minimálisra csökkentésének a 223/2009/EK és a 2533/98/EK rendeletben meghatározott elvével.
- 2.1.4. Az EKB ezért nem támogatja a rendelettervezet 1. cikkének (1) bekezdésében foglalt azon javaslatot, hogy a Bizottságot a fizetési mérlegekkel és nemzetközi befektetési pozíciókkal kapcsolatos adatszolgáltatási követelmények – beleértve a benyújtási határidőkre, az adatforgalom felülvizsgálatára, kibővítésére és szűkítésére a vonatkozó követelményeket – módosítására feljogosító hatáskörrel ruházzák fel. A rendelettervezet 1. cikkének (1) és (3) bekezdését ennek megfelelően törölni kell.
- 2.2. *A monetáris, pénzügyi és fizetésimérleg-statisztikákkal foglalkozó bizottság szerepe*
- 2.2.1. A rendelettervezet megszünteti a fizetésimérleg-bizottságot, és minden komitológiai hatáskört a európai statisztikai rendszer bizottságára ruház át, amelyben a KBER tagjai nem rendelkeznek képvisellel⁽¹⁾. A nemzeti központi bankok továbbá a KBER tagjaiként európai statisztikákat állítanak elő a KBER Alapokmányának – a 2533/98/EK rendeletben részletesen végrehajtott – 3. és 5. cikke szerint, és nem vesznek részt az európai statisztikák 223/2009/EK rendelet szerinti előállításában.
- 2.2.2. Az ezen a területen folytatott szoros együttműködés folytatásának biztosítása érdekében a monetáris, pénzügyi és fizetésimérleg-statisztikákkal foglalkozó bizottságnak (CMFB)⁽²⁾ a fizetési mérlegekre vonatkozó és ezekhez kapcsolódó (például a nemzetközi árukereskedelemmel, a szolgáltatások nemzetközi kereskedelmével, a közvetlen külföldi befektetésekkel, a külföldi leányvállalatokkal kapcsolatos) statisztikákra vonatkozó kölcsönös együttműködés középpontjában kell állnia, továbbá szükséges, hogy konzultálni kelljen vele a fizetésimérleg- és kapcsolódó statisztikákról szóló új jogi aktusokra – többek között módosító jogi aktusokra – irányuló javaslatokkal kapcsolatban.
- 2.2.3. Éppen ezért megfelelő szöveget kell beilleszteni a rendelettervezet 1. cikkének (2) és (4) bekezdésébe, amely kötelezi a Bizottságot, hogy kikérje a CMFB véleményét, mielőtt a 184/2005/EK rendelet alapvető rendelkezéseinek módosításait javasolná. Ennek vonatkoznia kell különösen a következőkkel kapcsolatos módosításokra: a) adatszolgáltatással kapcsolatos követelmények, beleértve a benyújtási határidőket, valamint az adatforgalom felülvizsgálatát, kibővítését és szűkítését; b) a 184/2005/EK rendelet II. mellékletében foglalt fogalom meghatározások frissítése; továbbá c) közös minőségi szabványok, valamint a minőségéről szóló beszámolók tartalma és gyakorisága.

2.3. *Az EKB-val folytatott konzultáció*

A Bizottság végrehajtási jogi aktusai a Szerződés 127. cikke (4) bekezdésének első francia bekezdése és 282. cikkének (5) bekezdése⁽³⁾ értelmében uniós jogi aktusra irányuló javaslatnak minősülnek. Az EKB-val éppen ezért a CMFB-től külön konzultálni kell a hatáskörébe tartozó valamennyi végrehajtási jogi aktus tervezetével kapcsolatban. Ez a konzultációs folyamat lehetővé teszi az EKB számára, hogy a fizetésimérleg-statisztikákkal kapcsolatos sokéves tapasztalatát és szakértelmét latba vetve működjön közre.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2014. december 5-én.

az EKB elnöke

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Lásd a 223/2009/EK rendelet 7. cikkének (2) bekezdését.

⁽²⁾ Lásd a 223/2009/EK rendelet 9. cikkét. A CMFB-t a monetáris, pénzügyi és fizetésimérleg-statisztikákkal foglalkozó bizottság létrehozásáról szóló, 2006. november 13-i 2006/856/EK tanácsi határozat hozta létre (HL L 332., 2006.11.30., 21. o.).

⁽³⁾ A Szerződés 127. cikke (4) bekezdésének első francia bekezdése szerint az EKB-val konzultálni kell „a hatáskörébe tartozó valamennyi uniós jogi aktusra irányuló javaslattal kapcsolatban”. A Szerződés 282. cikkének (5) bekezdése szerint „Az Európai Központi Bankkal konzultálni kell a hatáskörébe tartozó valamennyi uniós jogi aktusra irányuló javaslattal (...) kapcsolatban”.